

Posudek vedoucího práce

Markéta Gossová: Sebeupalování v buddhismu

1) Struktura argumentace. (8)

Zvolené téma je adekvátní k typu práce. Práce splňuje cíle, které autorka v úvodu vytyčila. Vzhledem k vytyčeným cílům autorka zvolila optimální členění. V úvodu představila záměr práce, shrnula dosavadní diskurs, vůči kterému se vymezila a nastínila svůj přístup. Následně popsala základní doktrinární koncepty, které se vztahují k tématu práce. Poté popsala praxi sebeupalování jako rituál, kde se jí podařilo popsat strukturu, kterou tato praxe měla v době pre-moderní i moderní. Následně se věnovala významu této praxe pro jednotlivce a komunitu. V poslední kapitole se věnovala problému z pohledu buddhistické etiky. Díky zvolené struktuře se autorce podařilo praxi popsat, zasadit do historického kontextu i kontextu buddhistické mytologie, symboliky a především nauky. Argumentace je koherentní. Autorka neustále dbá, aby to, co tvrdí, zasazovala do příslušného kontextu, což nejen usnadní pochopení čtenáři, který není obeznámen s buddhistickou naukou, ale zároveň odkrývá autorčino porozumění buddhistické nauce a pomáhá tak sledovat její předpoklady a argumentační kroky.

2) Formální úroveň (7)

Práce je po formální stránce v pořádku. Autorka se drží zvoleného systému bibliografických odkazů, který používá konzistentně pro všechny typy pramenů. Pro přepis cizích slov používá standardní transkripce a vhodným způsobem volí mezi překladem a transkripcí termínů. Rozsáhlý poznámkový aparát odpovídá typu práce. Kromě odkazů na citované prameny autorka citlivým způsobem doplňuje informace k hlavnímu textu a definuje používané termíny. Po stylistické stránce se práce nevyvíká standardu diplomových prací, který je provázen drobnými neobratnostmi.

3) Práce s prameny (6)

Používané prameny odpovídají vytyčeným cílům a metodologii práce. Primární i sekundární prameny používá optimálním způsobem. Autorka pracuje s kompletní sekundární literaturou

k tématu. Uvědomuje si kontext a záměr autorů jednotlivých prací a přistupuje k nim kriticky. V případě primárních zdrojů pracuje nejen s textovými prameny, ale i s prameny audiovizuálními. Dále pracuje s novinovými články a internetovými zdroji, se kterými pracuje rovněž korektním způsobem. V případě primárních pramenů buddhistické provenience si uvědomuje jejich preskriptivně deskriptivní charakter. Práce se dotýká několika kulturních a jazykových okruhů včetně těch, jejichž primární jazyky autorka neovládá. Na tento fakt pamatovala už na koncepční rovině a práce je metodologicky nastavena tak, aby minimalizovala jeho dopad. Autorka používá sanskrt při práci s doktrinárními texty a v případě ostatních zdrojů používá kvalitní překladovou či sekundární literaturu.

4) Vlastní přínos (7)

Řešení cílů, které si autorka vytyčila, přináší řadu nových pohledů na zkoumané téma. Autorka si klade řadu otázek po původu a smyslu praxe sebeupalování, hledá kořeny této praxe a symboliku s ní spojenou. Tím vytváří rámec, díky kterému se jí úspěšně daří prameny organicky propojit v originální celek i přes významnou roli sekundárních pramenů. Díky zmapování praxe v různých lokalitách a obdobích se jí podařilo formulovat originální závěry, které kontextualizují zkoumanou praxi ve vztahu k buddhistické nauce, soteriologii, kosmologii atd., a napomáhají pochopení tohoto jevu. Stejně tak originální a přínosné je zhodnocení vztahu sebeupalování k jiným formám sebeobětování a askeze. Velice pozitivně hodnotím celkový autorčin přístup, kdy si uvědomuje jak politický, tak náboženský rozměr této praxe, a zejména její komplexnost, a neuchyluje se k jednoznačným závěrům, ale spíše citlivě přibližuje celkový rámec, ve kterém lze praxi sebeupalování chápat.

5) Obecný přesah práce (8)

Autorčina práce přináší vhled do jednoho z aktuálních fenoménů, se kterým se v dnešním buddhismu setkáváme a který je nutné interpretovat a chápat jak v kontextu politiky, tak v kontextu buddhistického světónázoru. Práce je jedinečná nejen v rámci českého, ale i globálního diskurzu. Tím, že autorka téma zkoumá ze synchronního i diachronního pohledu, je práce přínosná pro kohokoli, kdo se zabývá daným regionem, obdobím či např. buddhistickou etikou. Domnívám se, že by autorka měla práci transformovat do podoby odborného článku a prezentovat svoje závěry v některém z českých odborných časopisů, např. *Nový Orient*.

Vzhledem k výše uvedenému slovnímu hodnocení a celkovému bodovému skóre (36) doporučuji diplomovou práci k obhajobě a navrhuji celkové hodnocení **v ý b o r n ě**.

V Praze, dne 3. 6. 2016

Mgr. Marek Zemánek, M.A.